

Els espais tradicionals europeus de cultura i de comunicació estan canviant i seguiran canviant ràpidament en els pròxims anys. A partir del 92 podrà haver-hi lliure circulació de programació televisiva i d'informació a través dels canals de telecomunicacions. El programa Media, per exemple, té com a finalitat arribar a acords de cooperació de cara a la potenciació de la indústria audiovisual en l'àmbit d'Europa per a poder competir amb la indústria àudio-visual nord-americana.

L'interès econòmic de la unificació del mercat europeu ens arrossega cap a la transformació de les fronteres culturals i lingüístiques. Aquesta és la futura batalla, no només dels catalans, també dels espanyols, els suecs o els francesos. Si bé en el nostre cas serem una cosa o l'altra si aconseguim fer-nos amb el control dels mitjans de comunicació.

La revolució comunicacional europea no és, en canvi, només una batalla entre cultures, és sobretot també la batalla de les empreses i de les multinacionals, una revolució comercial. I una batalla de la qual nosaltres, amb la feblesa del nostre mercat comercial, podem quedar-ne marginats.

I també és la batalla dels estats per arrambar les millors posicions de sortida en la cursa de la transformació dels espais comunicacionals. De la qual, nosaltres, amb la feblesa de qui no posseeix estat, també podem quedar-ne marginats a l'hora de disputar-nos, amb una certa igualtat amb els estats, en les altes instàncies de decisió europees quins espais ens pertoquen.

Estem parlant de programes europeus de TV per satèl·lit, o del cable, o de les altres noves aplicacions en el camp de l'àudio-visual o de la telemàtica. Si no podem exercir un control polític sobre tot aquest imperi tecnològic, o bé el controlaran altres poders polítics, o bé es tractarà d'un procés controlat per la multinacional de torn. I ni en un cas ni en l'altre quedaran atesos els nostres interessos de país.

D'altra banda, vista com es planteja la dinàmica de transformació de la televisió a l'estat espanyol amb la presència de televisions privades, un dels reptes més engrescadors que podríem acceptar és el de la producció de programació d'un cert nivell, que pogués competir amb normalitat arreu.

Seria molt interessant que TV3, TVV i la TV que es pugui muntar a les Illes Balears, arribessin a un nivell de cooperació suficient que assegurés un mínim de qualitat i la capacitat de presència, tant en les programacions pròpies com també en les de fora, sense caure sota cap concepte en la simple competència entre els diferents canals de televisió en català.

Mentre arriba la federació de les televisions dels Països Catalans, ja sembla un fet que TV3 posa en funcionament un segon canal. TV3 no ha esgotat ni de bon tros totes les seves possibilitats, es pot veure al País Valencià i a les Illes, perquè les iniciatives populars l'han sol·licitada, però se li pot exigir molt més. El segon canal de TV3 podria ser un canal especialment cultural, destinat a la normalització cultural i lingüística i amb una gran fita marcada, normalitzar l'intercanvi cultural entre els Països Catalans, cosa que inclou l'establiment de connexions fora del Principat. Per damunt de tot, però, encara més de dues tercers parts de la televisió que consumim ens la serveix TVE en castellà i sense que puguem controlar-la. Potser només amb l'excepció dels intents de desconexió molt concrets des d'algun centre de producció de programes, com Sant Cugat, que no acaba de sortir-se'n malgrat tot.

Ser o no ser de la TV en català

Qualsevol cas, davant la invasió de gran quantitat de canals en perspectiva, i sobretot dels nous canals privats de cobertura espanyola, és evident que com més canals en català puguem gestionar, en millors condicions estarem per competir amb l'oferta de programació forana i per garantir un mínim de lleialtat del nostre públic envers la nostra televisió. □